

LA CAMPANA CATALANA

DONARÀ UN TOCH CADA DIMECRES
Y EXTRAORDINARIAMENT SEMPRE QUE CONVINGUI

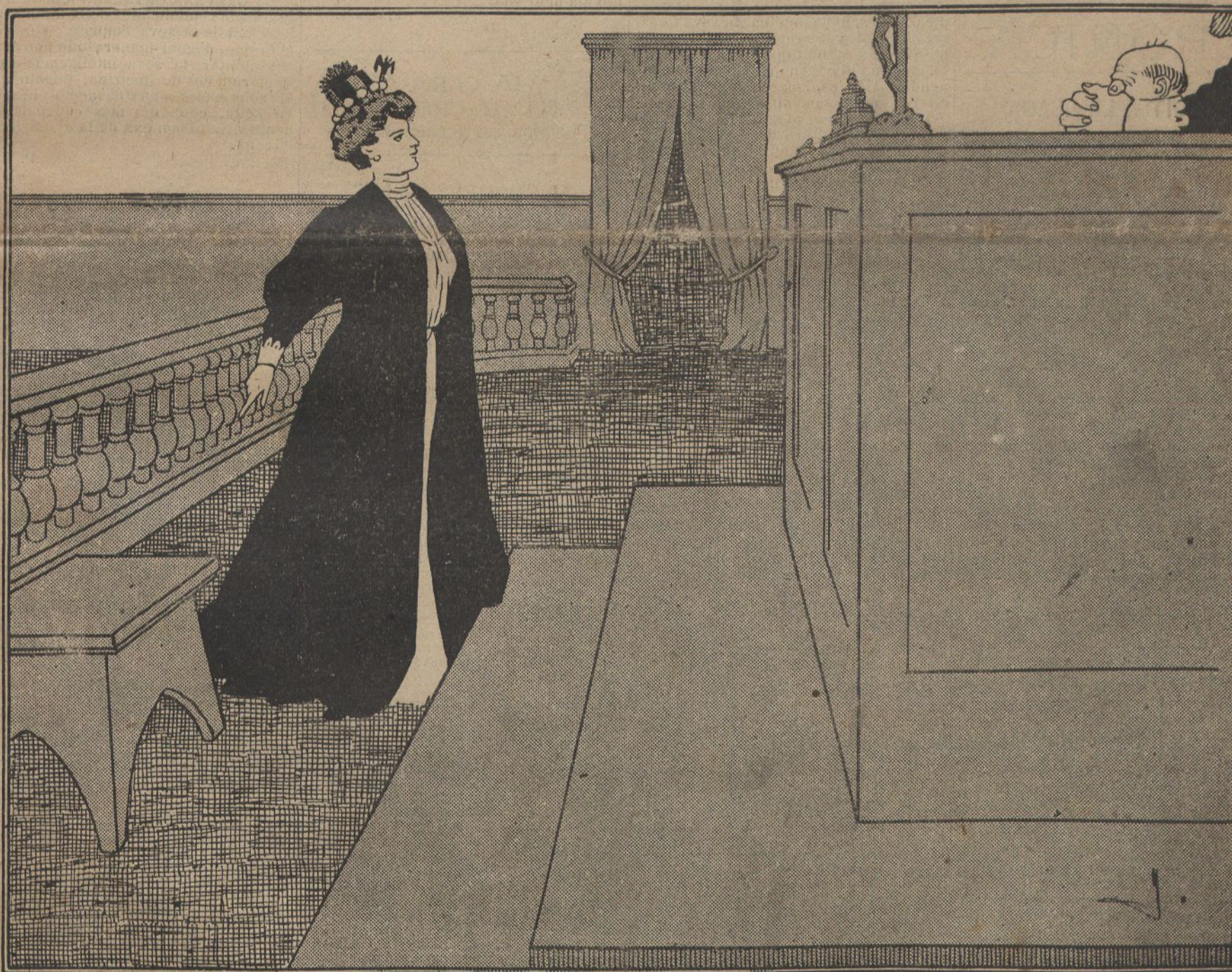
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
RAMBLA DEL MITJ, NÚMERO 26, BOTIGA — BARCELONA
La correspondencia administrativa a n'ea BIELET CANTIJOCH

Aquest número val 10 centims per tot Espanya
Després d'un més de sa publicació, 20 centims

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
ALS NÚMEROS ORDINARIS

Barcelona	1'50	trimestre			
Espanya	2'00	id.	4'00	mitj any	8'00 un any
Extranger	5'00	id.	10'00	id.	20'00 id.

BARCELONA FISCAL

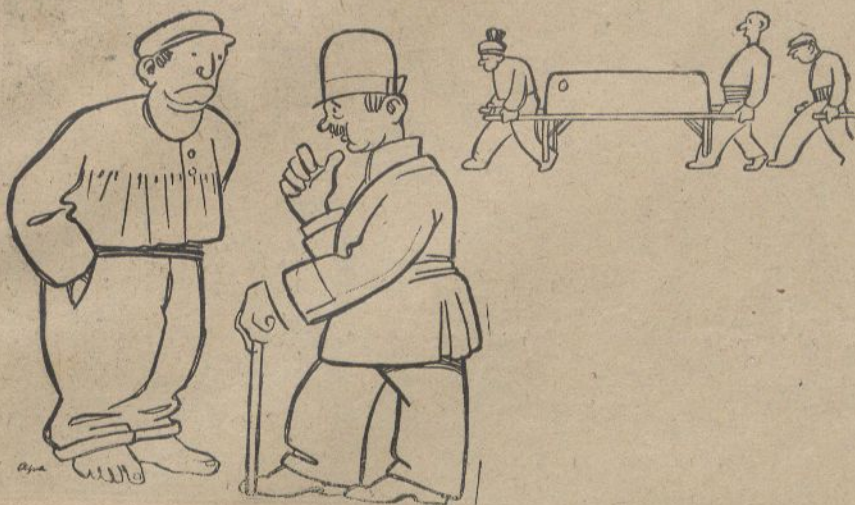

—El banch ja está desocupat, pero... «no han estado todos los que son!»

(Dib de JUNGEDA.)

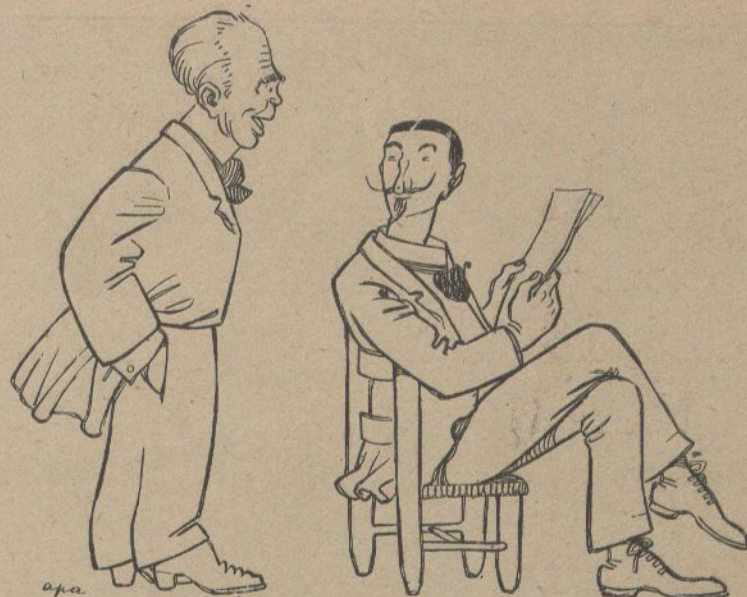

ACTUALITATS

—Faria el favor de dirme d'ahont surten tants morts y ferits?
—Es que ha naufragat el torpiller Terror al saber que s'anava a aprovar una ley contra el terrorisme.

(Dib. d'APA.)

Llegint:
—Ha visitat al Sr. Maura una comissió pera protestar de las admissiions temporals de las llaunas per considerar que aixó perjudica a l'industria nacional.
—Deuhen referirse a l'industria dels discursos.

(Dib. d'APA.)

nunciarse havia prés estat en la conciencia pública; tot aixó proclama la virtualitat efectiva de las instituciones democráticas, que en mans del govern corren sempre perill de sufrir considerable merma.

En cambi, el mateix procés va posar de relleu l'ineptitud dels funcionarios públichs y la mala organizació y l'ineficacia dels seus medis pera assegurar la pública tranquilidat.

Si en Maura sigués sincer hauria de confessar que vá equivocarse llastimosament quan cregué que 'l poble no tindria prou valor ni suficient independència pera jutjar els crims terroristas.

De igual manera hauria de considerar que s'equivoa avuy al omplir els carrers de Barcelona de força pública de totes menas, aparatosamente armada, com si no tingués altra missió que *subratllar* l'existència del terrorisme, és a dir, augmentarlo en l'imaginació de la gent, en lloch de combinar els medis de investigació necessaris pera descobrir la trama y castigar als culpables, lo que podria conseguirse ab sols organizar una bona policia y sense necessitat d'alarmar á ningú, procurant que la població no perdés la seva normalitat, que li és tan necessaria pera 'l funcionament de la seva vida.

L'intent de dictar una ley especial preventiva y repressiva contra 'l terrorisme, és una altra amenssa verdaderament *aterrorisadora* que tampoch té rahó de ser. No 's comprén que 's pretengui acabar ab el terror aumentantlo y traspalsantlo á otras esferas ahont no hi hauria de reynar. La ley en projecte no sembla sinó dictada contra la premsa periódica, á la qual el govern proposa que 's castigui sols si dona noticias sobre successos terroristas, encara que las tals noticias siguin certas y no entranyn cap mala intenció, sempre que no procedeixin d'origen oficial. La constitució de las Juntas d'autoritats que á son arbitre puguin suprimir periódichs y desterrar ciutadans, és la negació flagrant de tots els drets constitucionals, sense profit pera la pau pública. Perqué, mentre las autoritats podrán valerse de aquests medis pera desferse dels seus adversaris en qüestions que res tenen que veure ab el terrorisme, els terroristas, treballant á la sombra, podrán continuar fent de las sevas. Las midas de rigor sense solta ni volta y la vigilancia exquisida y eficaz són dugas cosas ben distintas.

La política d'en Maura, ab sos afanys insaciables de coartar las públicas libertats, ha quedat vensuda y desautorizada pel fallo sever del procés Rull.

Aquest fallo ha vingut á proclamar que á Barcelona hi ha un poble, mentres que á Madrid no hi há pas un govern digne d'aquest poble.

P. K.

Tots els elogis que la premsa dedica al Jurat de Barcelona pel valor cívic ab que desempeñá las sevas funciones en el procés Rull, recauben en gran part sobre la *Solidaritat Catalana*, quals dignes representants obligaren á n'en

Maura á restablir el Jurat, que havia sigut sospés obehint á rezels y desconfiansas completament injustificats.

Plenament compenetrats els representants solidaris y 'l poble catalá, podian aquells respondre del últim, segurs de que may havia de ferlos quedar malament.

Y sobre aquest punt estiguerem conformes tots els matisos de la *Solidaritat catalana*. No hi hagué entre ells la més mínima discrepancia doctrinal. Els de tendencias més conservadoras advocaren ab igual entusiasme que 'ls republicans en pro de l'institució democrática.

DECLARACIÓ D'AMOR

Ell:—T'adorno, t'adorno, t'adorno, t'adorno!... qué més li puch dir?
Ella:—Home díguim lo que vulgui mentres sigui original! Que s' pensa que no l'he llegit el «Liliana»?

(Dib. de SMITH.)

Aixís és com s'arrelan en la conciencia pública y en las costums els avenços polítichs y socials dignificadors dels pobles.

Asseguran, que l'arcalde, Sr. Sanllehy, va aprofitar la seva última estada á Madrid pera confessarse ab el govern.

Y asseguran més encara, aixó és, que, com á resultat d'aqueixa confessió, porta 'l compromís formal de posar el seu veto al pressupost de cultura, arribant fins á l'extrem, tan bon punt s'aprovi, de suspendre l'acort de l'Ajuntament.

Si aixó resulta cert, tindrem que, á conseqüencia de la seva confessió ab el govern, el Sr. Sanllehy, havent anat á Madrid com á just, n'hauria tornat com á pecador.

Y una vegada més es posará de relleu, que la llegítima representació de la ciutat en la Corporació municipal, y el govern de Madrid, están molt lluny d'oscas. Són dos elements divergents.

Motiu de més pera que 'l poble barceloní estigui sempre ab Barcelona.

A una reunió celebrada la senmana passada á can Vallés y Ribot, varen assistirhi quasi tots els diputats y senadors solidaris; els de la dreta, els de l'esquerra y els del mitj. Els que no hi eran presents hi estaban representats.

Y es tractá d'assumptes interessantíssims, com són, la derogació de la Ley de Jurisdiccions, punt d'honor de la *Solidaritat Catalana*, desde l'origen de la mateixa; y la defensa enérgica d'una esmena al Projecte de Ley d'Administració Local en el sentit de que 'ls diputats Provincials siguin elegits per sufragi universal directe.

En aquests dos punts la *Solidaritat Catalana* apareix estretament unida y mancomunada. No hi há dreta ni esquerra; no hi há més que esperit catalá, y un sol y únich desitj de patentisar-lo, en compliment de sagrats compromisos contrets solemnement davant del poble, que, unit com un sol home, ara fa un any, va sancionarlos en la memorable jornada del 21 d'Abril.

Si en la discussió de la representació corporativa, per haver sigut declarada lliure, hi pogué haver diferencia de parers y diversitat d'actituts y de resolucions en las dos que quedan mencionadas estém segurs que 'ls diputats solidaris, units com un sol home, reanimarán l'esperit públich y farán sentir el pes decisiu d'un poble apassionat pel seu dret y per la seva llibertat, que está resoltament al costat dels seus representants.

El processat Ferrán abans de que 'l Jurat pronunciés el séu fallo, se va aplicar la pena de mort suicidantse.

La SCHOLA CHORAL, de Tarrassa

Las seccions de nenas y nens en sos exercicis de *Gimnastica Ritmica*, segons el metode de E. Jaques Dalcroze, que s'executaran, per primera vegada a Barcelona, el diumenje propvinent, dia 26 dels corrents, al Palau de la Musica Catalana.

Després de dictada la sentència, varen intentar lliurar-se de la carga de la vida els reos María Queraltó y el seu fill Hermenegildo, com si ab aquest acte volguessin reconeixer la procedencia de la terrible pena que 'ls fou imposada, y lliurar-se solzament de l'afrontós cada-falch.

Es sempre terrible la pena de mort; però n'hi há una altra de pitjor, y és la de viure en reclusió perpétua, aisladament, sense cap contacte ab el món exterior, y en lluyta continua ab el roseh dels remordiments.

Que la conciencia pública s'hi fixi. La

inclinació d'alguns reos al suicidi se 'ns figura que marca una orientació.

¡Ja hi som!
El Ejército Español diu que 'l decret concedint al jefe superior de la policia de Barcelona facultats pera disposar serveys de la guardia civil és una amensassa y pot donar origen á quelcom d'extraordinaria trascendencia.

Diu que 'ls jefes de policia no poden tenir otras facultats que las que concedeix el reglament de la guardia civil als delegats governatius, perquè aquests

sols poden ser jefes de servey de la guardia civil, però no jefes de mando.

¡Ara comptin vostés quins distingos y quinas cosas!

Mentres ens en anem ab aquests *tiquismiquis*, el prefecte de las 17,000, y tots els prefectes que vinguin, haurán de fracassar per forsa.

Aquí may s'ajuda franca y espontaniament á ningú: aquí no més som bons pera posar travas, crear rivalitats y fomentar antagonismes.

Per aixó petan las bombas tan descaradament.

que 'l triomf de la República será 'l fi de nostre atrás.

L'AVI RIERA.

Continúa la campanya dels elements reaccionaris contra 'l pressupost de cultura, sense que 'ls que la fan diguin res de nou... res enterament.

D'ideas propias no 'n gastan: no tenen més bagatge que 'ls judicis temeraris, sense fonament, que 'ls hi han sigut suggerits. Y ab aquests judicis amenisats ab unes quantas exageracions y alguns grapatets de mentidas, ja 'n tenen prou pera esbalotar el galliner.

No sembla sinó que las escolas graduadas, bi-sexuals y en certa manera neutras que projecta establir l'Ajuntament barceloní, siguin una cosa nova y sense precedents en lloch més del món, quan en tots els pobles cultes y ilustrats n'hi funcionan d'escolas aixís, produhint arreu magnífichs resultats.

Dir que las escolas neutras són anti-religiosas és faltar al octau manament, y sembla mentida que hi faltin uns senyors que blasonan de catòlics. Antireligiós és lo que combat la religió, y en las escolas neutras de Barcelona no será combatuda cap creencia: tot al contrari, fins s'hi donará, als que voluntariament vulguin assistirhi, lliadó de Catecisme.

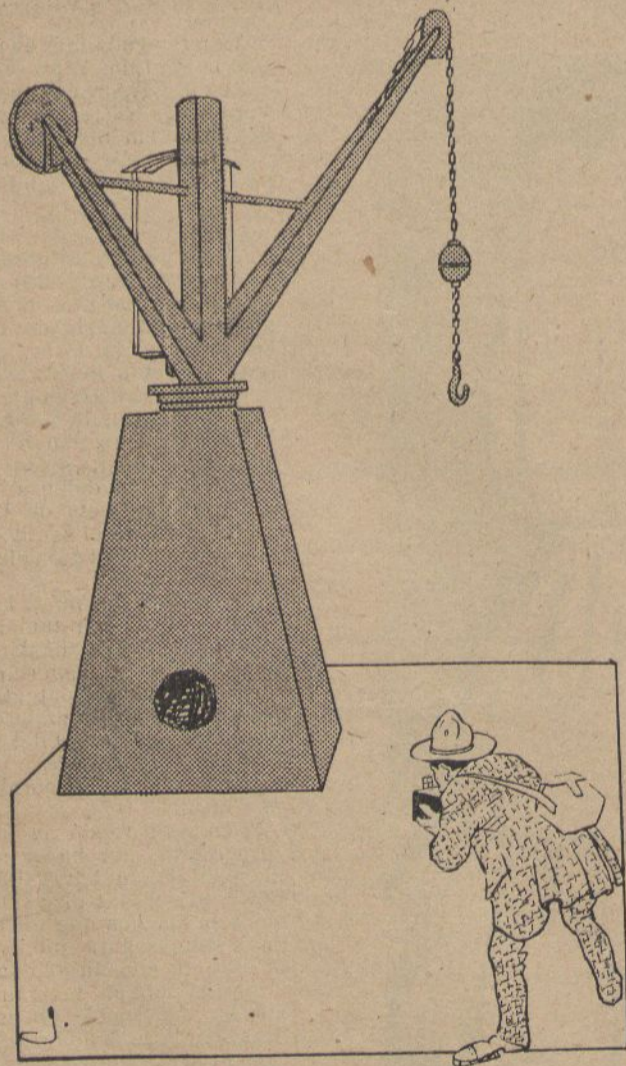
Assegurar que las ditas escolas serán incubadoras d'ideas anti-socials, és assegurar una cosa que está completament renyida ab la realitat. ¿A quins paissos hi há més anarquisme y més terrorisme: á Bélgica, Inglaterra, Estats Units, Suissa, hont la neutralitat de l'ensenyansa és un fet, ó aquí á Espanya, ahont las escolas són catòlicas?

Lo mateix pot dirse per lo que respecta á la bi-sexualitat.

La divisió que s'estableix entre 'ls dos sexes, ja desde que las criaturas no han entrat encara en l'ús de la rahó, és la causa única de que s'avivin certs instints sexuals. Res és tan desitjat com lo que és privat, sobre tot quan lo que 's prohibeix se presenta rodejat de cert misteri. Ja sabem que en la catòlica Espanya 's desconfia de tot, fins dels sants, com ho demostra l'irreverent adagi: «Entre santa y santo, una pared de cal y canto.» Però las parets, per altas que siguin, ab el mer fet d'existir avivan el desitj de traspasarlas.

No podem pas envanirnos, baix l'aspecte moral, dels resultats que produheix á Espanya aquest sistema de separació entre 'ls dos sexes. En altres paissos, hont els dos sexes conviuhen, la

ERRADA

—Vés quin fotógrafa ¡En comptes de portarnos els fanals del saló de Sant Joan ens porta una grúa del port. Com que s'assemblan tant!

(Dib. de JUNCEDA.)

ALS CONGRESSISTAS CATALANS DE LA JOVENTUT REPUBLICANA

Sempre avant, joves insignes, de nostra senyera dignes, que és senyera de combat.

Joves sou de pit y llavi: permeteu, donchs, que un jove avi també se us posi al costat.

La nostra senyera szta invencible és si l'aguanta eixa ardidia Joventut: ab orgull enarboremla, y enaltimla: sempre honr. ma ab fe ferma y gran virtut.

Que en nostre Congrès oneji seriosa, y que no vegi cap traïdor busca rahons; fora aquests idols raquítics, fora hístrions y mals polítichs ab segonas intencions.

Sota sos plechs, ab cordura discutim, que aixís madura l'idea y forma pendrá.

Sent tots pensadors de talla l'èxit del Congrès no falla, y la llum d'ell sortirá.

Tots republicans de casa, pensem tots que la gran basa es anar á casa bé: entenémnos, ajuntémnos, y per casa desvetllémnos, que ara més que may convé.

Fem que en eixa hermosa terra desde 'l pla fins á la serra bufi 'l vent de Llibertat: Llibertat y tolerancia prediquem sempre ab constancia, fent poble conscient y honrat.

Exigim l'Autonomia sense trampa, y cada dia demanémla si és precis, puig mentres Madrid domini, no creguen que s'extermini el pugu d'aquest país.

Obra de positivisme será aixó, y el sectarisme lograrém prompte allunyá, campanya digna y valenta, que tota la gent dece ita ab agrado apoyará.

Y un cop net el casal nostre, sense una trenyina al sostre ni un escarat pels racons, ens escampem per l'Iberia, y sempre ab la noble deria de fer net per tots cantons; y quan las regions plegadas, dels cacichs emancipadas, se darán un franch abrás no hi valdrán ja planys ni súplica

APRÓPOSIT DEL MEETING DEL FRONTÓ

El monstre:—No sé qué m'anirà millor: la boyna ó el jipi?
La Solidaritat:—Tant es que t' disresis ab l'una com ab l'altre: de totes maneres ensenyarás l'orella.
 (Dib. d'APA.)

dona és més respectada que aquí, degut á la costum mateixa de la convivència. Ja veuen, donchs, els impugnadors del projecte de l'Ajuntament que no tenen rahó de cap mena en la seva apassionada campanya. Sols la rutina, si no alguna cosa pitjor, pot inspirarla. Y és molt sensible que en un país com el nostre, que tant necessita la serenitat y la reflexió, hi haja qui s'entretingui en agitar els fondos llotosos de la preocupació y el fanatisme, de lo qual ne resulta que totes las ideas lluminosas tinguin de trobar l'oposició enverinada dels amichs de manipular á las foscas. Ben clar se veu que si las odfan és sols per la llum que escampan.

Prech de Mossén Garibaldi á Mon-senyor Sanct Iordi de Laudiencia, en lo jorn del seu nom.

*Sanct Iordi gloriós,
 lo del cavayl fogós
 e lo cabeyl destopa;
 Sanct Iordi galopant,
 Sanct Iordi lancejant
 qui feu tant beyla tropa:*

*Crestians e serrahins,
 gallechs e maylorchins,
 gents Daragó e Valencia,
 vos clamen tremolant:
 «Sanct Iordi guerrejant:
 ¿qué hi feu á Laudiencia?»*

*Vos qui passeu corrent
 del Nort al Occident
 tot empaytant laranya,
 tentuos un instant
 al crit esgarriant
 de nostra trista Espanya!*

*Espanya n'ha un Dragó
 qui fa molt gran pahó
 e malvestats horribles,
 qui mata libertats
 e fa groços pecats
 infernalment punibles.*

*Maylorcha el va abortar,
 e havent passat la mar
 ab IV capbuçades,
 plantat dalt de Madrit*

*la terra ha esferehit
 á brams e á mocegades.*

*Ningú nol gos' ferir,
 ningú nol gos' occir,
 ningú no gos' anarhi...
 E ell va ferint, matant,
 e tot s'ho va endrapant
 e plora per tornarhi.*

*Tant forta dampnació
 lo món més en pahó
 é en sancta penitencia...
 Sanct Iordi gloriós,
 lo del cavayl fogós:
 ¿qué hi feu á Laudiencia?*

*Deixeu vostre tapiç
 qui s'torna ja estantiç
 e tant sols arnes cria!
 Sortiune galopant,
 sortiune lancejant
 com féyeu en un dia!*

*Voléu cap á Madrit,
 (un burch entenebrit
 plantat al mitj Despanya)
 y á Maura trobaréu...
 Llavors, feriu, mateu!
 que ell n'és la nostra aranya!*

A. M. D. G.

AMÉN

EL PRIMER FRACH DE BOIELDIEU

A darrers del síglo XVIII, va comensar á desenvol·lar-se el talent musical del que després fou el celeberrim Adriá Boieldieu. Un dia, aquell jove aplicadíssim, va obtenir permís del director de l'Opéra Comique, de París, pera executar en un gran concert alguns dels seus assaigs de composició; més... ¡ay! el bon Boieldieu no tenia frach pera presentarse davant del públich, y va haverhi de deixar un el seu vell mestre, individu de l'orquestra d'aquell teatre. Allavors els concertisse donavan en el pros-

ceni, sense aixecarse 'l teló, estant l'orquestra colocada en el lloch de consuetut y pujant á las taulas els solistas.

El vell professor d'orquestra, gelós del seu frach, en el qual Boieldieu s'hi hauria ben pogut embolicar sis ó set vegadas, veient al jove músich lluitar y forcejar entre 'ls rompiments y 'l teló de boca pera presentarse al públich, no s'va poder aguantar de cridarli:

—¡Adriá! ¡Adriá! ¡Cuidado ab el meu frach!

El príncep de Taillerand, assistia al concert y va sentirho, y volgué que de totes passadas li fessin coneixer el jove músich que no tenia frach propi.

Boieldieu va tenir un éxit inaudit, y després del concert fou presentat á Taillerand.

El príncep, (ab orgullosa afabilitat de príncep) va dirli:

—Jo us prego que us presenteu al meu caixer, y us donará cinch cents franchs pera un frach nou.

Trenta anys més tart, el príncep de Taillerand, que recorria la Provènsa, trobantse als banys de Hières, contava aquesta anécdota assegut comodament á la terrassa del balneari, quan un vellet pàlit, malaltís y macilent, va exclamar:

—Jo soch aquest Adriá, eternament reconegut á la bondat de Vostra Altesa.

Y el príncep, que may s'hauria pensat que aquell simple Adriá fos el Boieldieu de més tart (el Boieldieu de *La Dama Blanca*), allavors no va fer donarli cap frach; allavors el va abraçar mitj avergonyit de la seva indelicadesa.

Poch temps després... Boieldieu havia mort.

Y volgué que l'enterressin ab el seu primer frach.

RICARD DE SUREDA.

EL GRAN BURGÉS

Generalment el treballador no veu el que está ab ell en contacte immediat, el burgés que li dona feina, el burgés que

CONGRÉS CATALÀ DE JOVENTUTS REPUBLICANAS

FRANCISCO LAYRET
 president
 per las Joventuts d'«Unió Republicanas».

JOAQUÍM SALVATELLA
 president
 per las Joventuts republicanas federals.

SANTIAGO GUBERN
 president
 per las Joventuts republicanas nacionalistas.

BARCELONA ES BONA...

La «Societat de atracció de forasters» ha comensat á entrar en funcions.

(Dib. de NANCH.)

l'explota. Y contra aquest se'n van tots els seus ressentiments.

No obstant, per poch que sapigués alsar la vista de las petites miserias y fixarla una mica enllá, veuria que en un país com el nostre, agotat y escorregut, n'hi ha un altre de burges, un burges sense entranyas, despietat, insaciable, que acciona á un temps contra tots els ciutadans, lo mateix els que tenen alguna cosa que els que no posseheixen res.

El Gran Burgés d'Espanya es el govern oligárquic centralista.

La seva industria, que hauria de consistir en elaborar bona política, administració ordenada y moral, cultura y progrés, queda reduhida exclusivament á l'explotació del pressupost. La rutina és la seva norma: el favoritisme la seva deriva. Y es tan poca solta, que, en lloch de nudrir convenientment á la vaca que muny ab grapa implacable, per tot menjar l'atipa de garrotadas.

Anys enrera, ab motiu del conflicte ultramarí, sacrificá bojament 200 mil homes, arrancats á las classes proletarias, y derrotá las últimas escorriallas de la migrada fortuna pública. Creya tothom que ab l'horrenda lliçó del desastre vindria l'esmena, y lo que ha vingut es un recárrech de mals afiansats en els mateixos vicis de sempre.

En realitat la guerra continúa encara, més devoradora que may de vidas y cabals. Són sas armas mortíferas els tributs que abrumen als contribuyents y encareixen la vida, deixant á la major part de la gent treballadora bon xich per dessota del mínimum de lo que exigeixen las sevas necessitats més indispensables. Tots els rams de producció pateixen d'anèmia, disposant sols del mercat interior, cada dia més restringit y pobre. Y en la impossibilitat d'exportar productes elaborats, exportem brassos útils que van á buscar á països estranys el bossí de pa que no troban á casa nostra.

Y el Gran Burgés no's preocupa, ni s'inquieta, ni's plany de res, ni de ningú. Abans se contentava ab 900 milions de pessetas anyals: ara no passa per menos de 1.100. Y, pera acabarho d'arreglar, l'ha donada en establir una especie de socialisme á l'inversa, montant tota mena de trusts y monopolis, que són els únics que prosperan, fent pagar els seus productes dolents al preu que ls dona la gana.

En un país hont regnin la regularitat y l'abundancia, res més natural que la lluita entre'l capital y el treball, y res també més fàcil que posar d'acort als dos factors principals de la producció. Quan n'hi há pera l'un ne queda pera l'altre. Y una bona avinensa resulta al cap d'avall en interés de tots.

Pero aquí, baix l'acció del Gran Burgés, que lo mateix atenta al patró que á l'obrer, una lluyta entre ells acabaria de aniquilar, las ultimas forsas del país productor.

En aquest concepte creyem que la pau

s'imposa, y no sols la pau, sino una especie d'aliança defensiva y ofensiva, sisquera siga de carácter transitori, contra l'enemich comú, contra'l Gran Burgés. Y els patrons haurán de tenir en compte, lo mateix que'ls treballadors, que á tal extrem s'ha arribat ja, que han de defensar el camp en el que després lliurarán sas batallas pera dirimir sas diferencias.

Aplicant al moviment polítich de Catalunya'l seu esforç, trobarian una norma d'acció potentia y fructífera.

La Solidaritat catalana, ansiosa d'alsar una Espanya nova sobre la base de l'autonomia regional y el respecte á las decisions de la voluntat soberana del poble, és l'únich moviment revolucionari y reconstitutiú á la vegada, que pot acabar ab el Gran Burgés y ab tots els seus vicis y malifetas.

DEMOS.

TEATRES

¡Toch de gloria en tota la línea! El dissabte, á las deu del matí, á tots els campanars, campanarers y campanerillos de todas las iglesias, iglesietas y iglesillas de la urbs, que diria qualsevol López-guanyo nou-centista. Y á la nit toch de gloria també á tots els teatres, Principal, Liceo, Romeya, Tívoli, Granvía, Nou, Cómich, etc., etc.

Al Principal ens han donat *El detective Sherlock Holmes*, que diuen que és un senyor que comensa a rondar per Barcelona á veure si pot pispar la plassa á Mr. Arrow; al Liceu hi ha vingut un tal ó una tal *Titta-Ruffo ó Testarruffo*, que diu que dona'l cop; al gran teatre bacallaner del carrer de l'Hospital ens han donat *En Joan dels Miracles de l'Iglesias* (*Ibsen de las afueras*, que li deya en Doys); y á tots els demés teatres, gran pei de género «chicos».

Peró ¡fillets! encara tenim la mona al canyó y no estém pera glorificar més á ningú.

La senmana entrant, que ja l'haurém pahida, ho farém millor.

N. N. N.

LLIBRES

MIGRANO DE ARENA. *Algo sobre reformas sociales*, por J. Aleu. — Un petit tractat en que l'autor exposa 'ls seus punts de vista particulars pera arreglar el món. lo qual no es tan fàcil de conseguir com ell tal volta's figura. Peró, en fi, quan no altra cosa, se n'ha de pendre la bona voluntat.

EL VERDADERO LIBRO DE ORO. *Magnetismo, Hipnotismo, Sugestión*. Estudio del profesor J. Clairk. — Aquestas delicadas materias, que tant preocupan als homes de ciencia, están tractadas en aquest llibre en forma de vulgarisació, fentlas assequibles á todas las inteligencias.

Podrán servir pera moltras cosas, inclús pera passar el temps.

DOS AMORS. Novela por Anton Busquets y Punset. 1907. — Un idili sentimental (potser millor diriam l'el·l·gia d'un idili *in mentibus*) entre un ordenando de Seminari y una minyoneta, un caparró d'aquells que ens pinta en Brull: aixó és la noveleta en qüestió.

Curta y sentida, plena de flayra de la terra, delata desseguida á un folk-lorista exquisit y un literat veterano. El desenllás... El desenllás potser hauria sigut millor d'altra forma. Mes, si en la realitat va ser aixís, ó aixís l'ha volgut decretar el novelista, ¿qué s'hi ha de fer? ¿Reca? ¿O, si recal! ¿Está cia! Peró aquí justament esta l'encís, el perfum, la salabor y l'agre-dols de l'obreta. ¡Molt bé, mestre Busquets!

RATA SABIA.

LA BOLA TERRORISTA (1)

La nostra intervenció directa en el *procés Rull* ha sigut com una aplicació dels raigs X de la conciencia al fons de l'assumpto nomenat pomposament *terrorista*, per la conveniencia d'en Rull, qui ho va fer arribar á creure á tres Poncis de carrera.

Y aqueixa triple creencia governadora va donarho á entendre aixís mateix als seus governats ab els espatechs seguits y ab las precaucions extraordinarias y fora de mida que's veyan, engrunantse la bola de neu que feya correr el Maquiavelo de Sans per l'imaginació del poble, fins á convertirla en una montanya, rodant rodant: la montanya del *Terrorisme*.

No era tal montanya ni tal terrorisme: no ha sigut may altra cosa que una *bola*: una faula inventada pel trista-

(1) Recomanem la reproducció d'aquest article del nostre company de casa, membre que fou del Jurat que tants elogis ha rebut, atosa la lloable finalitat que encloen d'aixecar els ánims y desfer la llegenda terrorista.

ment célebre confident condemnat á mort.

Es que convé, és de necessitat social, és dever humanitari, esvahir aqueixa preocupació, arrelada dintre l'ánim dels ciutadans pobres d'esperit, de que todas las bombas que han petat fins ara obehian á un fi polítich determinat d'ensorrar el poderiu de la capital de Catalunya, per ser, comercialment, la capital d'Espanya. ¡Res de aixó!

Precisament aqueixa versió fou la pedra filosofal del deixeble d'en Bernardon: aqueix tema sigué el que desenrotllá satánicament pera ferse'l violari que á espatllas de la massa bona fe gubernativa va explotar ab vil perfidia.

Era lo que éll volia: que fins el mateix Tressols se persuadís de que darrera d'en Rull hi havia qui li estirava el fil com als ninots dels ventrílocuos. D'aqueixa conformitat, éll, si arribés el cas, que ha arribat, d'esquinsarse la grúa, hauria quedat en segon terme de responsabilitats, á soplui del personatge ó dels personatges que's cregués el Tribunal que'l feyan servir d'instrument.

¡Y cá! ¡Voléu que en Rull, veyentse á las malas, s'hagués quedat al pap la revelació dels secrets y cosas grossas ab que amenassava treures el mort de sobre? ¡Voléu res més clar que la contestació seca y desesperada que va fer al seu advocat al despedirse aquest d'en Rull á l'invitarlo á que confessés y descobrís tot quant sapigués pera afavorir-lo en la petició d'indult si vingués el cas? Li contestá aixís:

—¿Qué vol que digui, si no sé res, més que lo que tinch declarat?

Aqueixa revelació franca, eixida del fons de l'ánima del reu de mort, ha fet caure com un castell de cartas todas las fantasías espantosas creadas per l'alarma y l'intranquilidat de tant temps.

Sigüé una faula criminal el terrorisme d'en Rull.

Sigüé un timo sagnant, però vulgar; un tarugo continuat, el tarugisme de las bombas.

JOSEPH BARBANY.

DE REMOLCH

—Noya, va molt depressa...
—Es que Vosté va molt lluny.

(Dib. de SMITH.)

CRÓNICA RIMADA

Entre 'ls pobres recullits a Madrid (no 'm consta el dia), diu un diari que hi havia cegos, coixos y tullits. Un d'ells feya compassió. Era un manco que ensenyava pel carré un bras que acabava en punta, á tall de punxó. —¡Pobret! ¡Y té 'ls cabells rossos!— deya la gent. —¡Ne fan massa! ¡Deixeulo aná!— (Alló que passa ab el carretó dels gossos.) Y el van reconeixe ¡es clá! per més que ell s'hi resisteix, y el practicant descobreix que era un manco sevillá. ¡Ja va estar fresch! ¡Quin bullit! El tal manco enguixa 'l taco, y ¡fills meus! li clava un jaco que 'l va deixá estabornit. ¡Quina tunyina, minyons! ¡Las bofetadas bronzían! Semblava que li sortían mans de tots quatre cantons. —¡No és manco, no! ¡Quínsexcessos!— deya 'l practicant ab pena. Ma galta és la prova plena. ¡Y tal plena... de revessos! Y, més escamat que abans, diu, quan algú n'hi enrahona: —¡Fingirse manco un que dona tunyinas á quatre mans!

EDUARD AULÉS.

Corren rumors de que 'l tan célebre «Pi de les tres branques», del Pla de Campllonch, de Berga, s'está morint. Alguns tracten d'invitar al jardiner municipal barceloní, en Xavier Tolbella, que hi vagi á visitar-lo pera veure si hi há remey pera deturar la malaltia que está patint tan interessantíssim exemplar. Y donchs, l'«Unió Catalanista», á qui va ser regalat l'arbre y confiada sa custodia y vigilancia, ¿qué fa, parada? Aixís deixa morir el símbol? ¡Ay, tristos de nosaltres! ¿Cóm ho farém, sense arbre? ¿Y si 'n plantessim un de petit?

La flamant «Societat d'atracció de forasters» ja ha debutat. Ha debutat... posant un telegrama al ministre demanantli que s'arreglin las carreteras d'aquí á la frontera y que, á falta de ponts, s'hi fassin vados, donchs Barcelona resulta inaccesible á los automóviles del extranjero. ¡Apa, D. Alejandro, decideixis á tornar! ¡Ara li arreglan!

Llegeixin á La Veu: «LA REINA DELS JOCHS.—El Sr. Soler y March ha estat al Palau pera demanar hora al jefe superior de la Casa de la reina mare, ab l'objecte de complir, enter l'acort que porta de Barcelona, de fer una suscripció pera construir un trono pera la reina dels Jochs Florals, y invitar á la reina donya Cristina, que ya presidir els Jochs Florals de 1888, á que encapsi la suscripció.» La repicada de Miranús va confirmantse en totes sas parts. Aquest acort que porta de Barcelona 'l Sr. Soler y March, ¿quí l'ha pres? Tot anirá sortint poch á poquet.

Segons els periódichs, s'han descobert unas abundantíssimas mines d'or. ¿Ahont dirían? —¿Al Govern civil? —No, senyors: al Nort de Portugal.

Jo tinch un amic yankee, el qual me deya: —Cregui que á la meva terra d'un procés com el d'en Rull n'hauríam sapigut treure molt més partit que vostés. —¿Qué haurían fet? —Tractantse de que una vista tan llarga y accidentada, hauríam establert apostas mútuas á las portas del Tributant el paper Rull, contra quant.» Y abnal: «A els diversos incidents el paper hauría anat pujant y baixant, segons s'hagués considerat més ó menos imminent y justificada l'imposició de la pena de mort. El yankee afegí: —Vostés no són tan prácticichs com nosaltres. Vostés se limitan á aplaudir tres sentencias condemnatorias, com si's tractés d'una comedia. Y aixó no conduheix á res.

Llegeixo: «En els círculs polítichs s'expressan temors de que 'l pressupost actual se saldi ab déficit.» Aixó succehirá sempre, mentres governi qui governa. A majors sacrificis imposats al país, majors despilfarros. Aixó succehirá sempre, mentres la pacífica vaca no s'enfutismi, y als que li engrapan el braguer pera munyirla 'ls hi ensenyi las banyas.

Sempre n'hi ha hagut y sempre n'hi haurá de gents més papistas que 'l Papa. La setmana passada el príncep de Lancelotti, un dels més fervents vaticanistas de l'aristocracia romana, fou rebut en audiencia pel Pare Sant y varen acompanyarlo á la visita tots els seus fills, excepte 'l segon, que en virtut de la ley de servey militar obligatori, és soldat d'un regiment de llancers de l'exércit italiá. El Sant Pare, que á la cuenta té bona memoria, va trobar á faltarle y va preguntar al de Lancelotti si 'l seu fill segon estava malalt.

Allavoras el príncep, ab gran desesperació, va exclamar: —¡Pitjor, Santetat, pitjor que malalt! Forsat per las lleys dels usurpadors que varen despullar al Pontifex del Poder temporal, el meu pobre fill está prestant servey en l'exércit. Pfus X diuhén que oyó atento aquestas paraulas y que va replicar: —¿Ignoréu, tal volta, príncep estimat, que servir á la patria, á més de ser un dever, constituheix un honor? D'aixó á n'el meu país ne diuhén un moch. A Barcelona ne diuhén un pebot. El Sant Pare devía pensar interiorment: —¡Y qué n'ets de llanut y besa... manos, infelís! En quant al príncep, segons El Noticiero: «El príncep no supo qué contestar y se limitó á bajar la cabeza avergonzado.» Com á las novelas de follet.

À LA PORTA DEL FRONTÓ

—Y jo que m'pensava que la fira de béns s'havi acabat ahir! (Dib. de NANCH.)

El Sr. Díaz Guijarro, fiscal de l'Audiencia, que ha actuat en el procés Rull, ha sigut designat pera ocupar la plassa de Prefet de Policía de Barcelona y la frontera de Fransa, dotada ab 17,500 pesetas, que ja són un sou bonich. Y ara 'l comentari vagi fet en castellá: —Hacemos votos para que el terrorismo encuentre siquiera un guijarro en su camino.

Ve avuy com l'anell al dit el quento del ballet ploraner, que de sobte va callar, y digué ho feya pera agafar forsas pera plorar més fort. Apliquemlo als que fan oposició als projectes d'en Maura. Ab motiu de las vacaciones de Senmana Santa, descansan; però aixís van agafant alé pera fer una oposició més forta tant bon punt tornin á obrirse las sesiones.

ENSABONADA

Tots els rotatius... d'allí, han vingut ensabonant al Jurat; però 'ls dech di, que á mi... ¡no m'afeitarán!

PEPET DEL CARRIL.

La manera més trista de negarse: Negarse nadant en l'opulencia.

EL CANT DELS BURROS

Ara prenen quatre malvats que nostra mena dintre pochos anys desaparegui de la ciutat. ¡Quíns burricidas més criminals! Llullém nosaltres contra tals plans perquè l'albarda portém de grat. ¡Res de cultura, que pela 'l cap! ¡Morin las llettras! ¡Visca l'aufals! ¡Volém ser burros! ¡volém bramar! ¡volém garrofas! ¡volém moral! ¡vo.ém estables! y pasturar, y tirar guitzas de tant en tant!

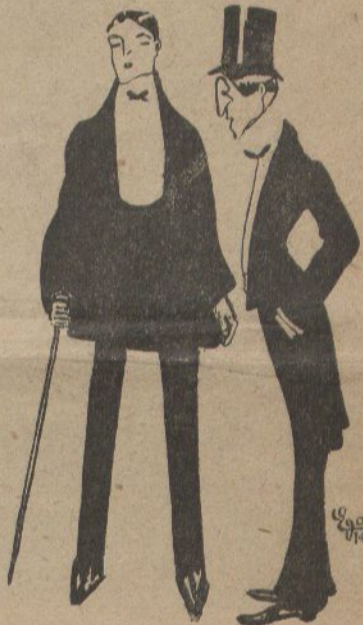
PAU NYAP.

HISTÓRICH

—Noy, que ja heu comprat el bé á casa teva? —Cá! Si aquest any van donats! (Dib. de NANCH.)

JOVENTUT MONÀRQUICA

—Y bé, que haurém d'anar als Jochs Florals ó no, aquest any? —Sí! Jo ja m'ensejo á dir comtesa, regina, beaultat y algún llur escadusser. (Dib. d'EGOZCUE.)

Llegeixo:

«Murcia.—El sacristán de la parroquia del puerto de Mazarrón ha sido acusado de haver violado á una prima hermana suya, joven de unos 17 años. »Dícese que Miguel Martínez, que es el nombre del sacristán, narcotizó á su prima y abusó de ella, maltratándola salvajemente.» Es de creure que aquesta manera de maniobrar no la devia apendre 'l sagristá en cap escola bi-sexual.

TRENCATS

Llegiu.—Obtdren alivi instantani y radical curació de vostres mals usant els moderns braguers de l'especialista Torrent. No molestan ni fan bullo, quedant enmotillats com un guant. Homes, donas y nois denen usarlos. Contenció absoluta, curació prompta y comoditat Immensa, s'obtenen ab tan maravellosos braguers. No comprar sense veure abans aquesta casa. Unió, 13, botiga-Casa Torrent.

LA PUBLICIDAD

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona: 1 pesseta cada edició
Fora: 4'50 pessetas trimestre
» 16 pessetas any

Dintre de Barcelona LA CAMPANA CATALANA y La Publicidad passadas á domicili, 1'40 ptas. al mes.

LIBROS Obra nueva de la semana LOS FALDONES DE MEXIA

novela, por Rafael Leyda . . . . . Ptas. 2
CÓMO SE CRÍA UN NIÑO. Tratado práctico de puericultura, por el Dr. Toledo y Toledo. Un tomo en rústica. . . . . » 5
Encuadernado en tela . . . . . » 2'50
LO QUE YO PIENSO (Confidencias de una tiple del género chico), por Julia Fons . . . . . » 2
Grandes descuentos á los corresponsales de LA CAMPANA CATALANA
Dirigir los pedidos y solicitar Catálogos al representante Pedro Solaesa: Culebra, 28; BARCELONA

LA PASQUA A FORA

A « trayatru »

(Dib. de BERGA Y BOADA.)

Durant las vacaciones de la Senmana Santa, en Maura va desaparèixer de Madrid, va ferse fonedís... ningú sabia ahont era.

Asseguravan que havia fugit el cos als que 'l persegueixen en busca d'empleos y altras gangas. Aitres deyan que s'havia evaporat per sempre més.

Per fi va saberse que se n'havia anat a Guisando, població de la provincia de Toledo que d'aquesta feta s'haurá fet celebre.

¡Guisando! Es á dir Guisant.

¡Quín notu més significatiu pera 'ls que menjan del pressupost, y més estimulante pera 'ls que, esperant menjarne, ensuaman ahont guisan.

Contra la costum dels presidents, que en las votacions solen unir el seu vot als de las majorias, el Sr. Sanllehy va votar ab la minoria al ser aprovada la totalitat del projecte de pressupost de cultura.

Y aseguran que assegura que está disposat á suspendre l'acort del Ajuntament.

Lo que falta saber és si ho fa pel seu compte ó bé obehint á extranyas impositions.

Valdría la pena d'averiguarho pera veure si 'l verdader alcalde de Barcelona porta pantalons, ó bé sotana, ó bé faldillas.

Menciona un periódich el saqueig quasi total d'un pis del carrer Major de Gracia, que ab tot y realisarse en una vía tan céntrica, se pogué portar á efecte ab la més completa impunitat.

Contrastan l'aplom ab que 'ls lladres funcionan, y l'ocupació de la vía pública per numerosas forsas de policia y guardia civil.

Bé és veritat que hi són posadas per lo de las bombas.

Peró també ho és que té molta rahó l'adagi que diu: «Quien más mira menos ve.»

Ecos del carrer:

—Sembla mentida que ab un xarrasco tan gros vagin á peu. Si sols per portar tanta carga necessitan ja una cavalleria!

—Jo d'ells, me 'l posaría entre camas y faria *talano* com la quitxalla. Aixís, á lo menos, semblarian lo que diuen que han de ser: plassas montadas.

A cá la sonámbula:

—¡Ay, fillet! Aquesta carta designa que durant trenta-cinch anys estarás en la més extrema miseria.

—¿Y després?

—Després... Després ja hi estarás acostumat.

MAL DE MONTANYA Y VÉRTICH

Alló del mal de montanya es una falornia. No hi ha mals de montanya ni mals de pla. Els mals son mals á secas.

El vértich, el mareig, els rodaments de cap, no son altra cosa que efectes d'una debilitat nerviosa que'ns agafa davant dels abims ó de las immensitats. Tant el podem sofrir dalt d'una cima del Montseny ó el Montserrat com guaitant el mar desde Montjuich ó el rompre de las onas á la Mar Vella.

Quan el rodament ve, quan un se sent aquell *¡ay, qué tinch! ay que tinch!*, el remey segur és ajaures immediatament, de ventre á terra, y cloure els ulls.

A montanya, pera evitar aixó, lo millor es habituarse poch á poch á las grans distancias buidas, anant mirant el lluny escalonadament, comensant pels objectes de més á la vora y progressivament els més distants.

Alló de:

*Sis mesos m'hi som estat
sens veure persona nada,
y ne som caigut malalt
d'un crudel malagana,*

no venía pas, de la montanya, no senyors!

Venta... ¿de qué havia de venir si no de una dona?

Venia

*...d'aquella nina que hi há
que l'amor me 'n té robada.*

En mals de dona, si que hi poden creure!
De mals de montanya, ríguinsen!
SALOMÓ.

SOLUCIÓ

á lo insertat en l'últim número

1. XARADA: *Pen-ti-na-do-ra.*
2. ANAGRAMA: *Maig-Magi.*
3. TRENCA-CAPS: *Palautordera.*
4. GEROGLIFICH: *En cap cap hi cap lo que cap en lo teu cap.*

CORRESPONDENCIA

R. de P. M. F.: No tenim secció á propòsit, ni 'n podem crear de novas. Bon goig que poguem anar alternant totas las comensadas. De totas maneras, gracias.—Molineret: No están prou bé, però perseveri.—C. B. M., Badalona: No s'entén prou clar.—J. Q., Port de la Selva: Entra en cartera.—P. V. Salt.—No está prou bé.—A. R. C.: Aprofitaré alguna cosa.—Tito-Pelo: Idem.—Serrano: No van mal... com á ilustracions de taula de café.—J. C. Figueras: El treball de voté no se ahont estaria millor: si á la fulla agricola de *La Veu de Catalunya* ó á la plana literaria de *El Poble Catalá*, ja que és prou literari pera anar á la primera y prou agricola per anar á la segona. Lo que si se és que á LA CAMPANA no sabriam ahont ficarho.—J. C. R. Sabadell: Miris: aixó de escriure pels diaris té las sevas contras, y vosté seria dels que rebrían. Déixisho córrer.—A. V.: Caldetas: May hauria dit que la i fos una consonant.

GARIBALDI.

Tobella y Costa: Asalto, 45.- BARCELONA